

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 noiembrie

Seria I, Anul XX, Nr. 5 (217), 2011

NOUA BISERICĂ DIN CEHEI-PUSTĂ

Din sumar:

Alocuțiunile Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3;

Sinodul Episcopilor Catolici Orientali din Europa - pag. 4-7;

Tăcerile și absențele unei prezențe - pag. 17.

Cutia de Crăciun

Când ai mult, dă mai mult; dacă ai puțin dă mai puțin, dar nu pregeta să faci milostenie. Dă celui flămând din pâinea ta și celui gol din hainele tale. Din toate câte ai din belșug, fă milostenie, și să nu-i pară rău ochiului tău când vei face milostenie!

Cartea lui Tobit 4, 8 și 16

Iubiți credincioși,

La post, ajun și rugăciune se adaugă milostenia sau caritatea trupezască și sufletească.

Această virtute are o dublă valoare, prin faptul că întâi ne lipsim pe noi înșine, de bună voie, de un bun, iar, în al doilea rând, dăruind acel bun unuia lipsit, împlinim o faptă de dragoste creștinească.

Și, atunci, când renunțăm la ceva spre a-l dăruia lui Isus în persoana celui lipsit sau suferind, Isus nu se lasă întrecut în generozitate și ne iartă o parte mai mică sau mai mare din datoria pedepselor ce le avem de ispășit, în măsura iubirii cu care l-am dăruit.

Suntem în postul Crăciunului și de aceea trebuie să-i înțelegem spiritul.

Toți știu că această perioadă este un timp de pregătire pentru Crăciun. De aceea, cu multe zile înainte ne pregătim sufletele, ne curățăm conștiința, ne purificăm spiritul și încercăm să primim venirea Lui: frumoși și fără nici o pată. Așa cum Isus se naște din imaculata Fecioară, tot așa Crăciunul trebuie să fie celebrat de oameni curați, imaculați. Oricine, în acea zi, va fi murdar și pătat demonstrează că nu este interesat de Nașterea lui Isus și nu ia în considerare dorința acestuia

de a intra în sufletul fiecăruia dintre noi.

Prin urmare, apropiindu-ne de Crăciun, să ne purificăm de urătenia păcatului, și să umplem locul lăsat de acesta cu diferite acțiuni de caritate.

Ce vom spune dacă într-o casă, între servitorii aceluiași patron, unul se îngâmfă, îmbrăcat cu haine scumpe, și un altul suferă că abia se poate acoperi cu zdrențe; că unul se îmbuibă cu mâncare și un altul moare de foame și de frig? Ce eficiență va avea rugăciunea noastră? Cum putem să cerem să fim eliberați de păcat și să nu fim deschiși față de frații noștri?

Suntem imitatori ai Domnului nostru. Dacă El a voit ca și săracii să participe împreună cu noi la harul Cerului, de ce să nu fie părtași cu noi și la bunurile terestre? Să nu ne fie străini în cele materiale dacă ne sunt frați în Sfintele Taine. Numai astfel vom reuși împreună, cu toții, să-l primim pe Isus în ieslea sufletului nostru.

Ia și tu **Cutia de Crăciun** și pune în ea darul tău, expresie a renunțării tale, și ajută o familie care se află în dificultate. Caritas Eparhial Oradea va direcționa ajutorul tău acolo unde este cea mai mare nevoie.

Acest post al Crăciunului nu trebuie să fie un post al durerii, al amărăciunii și tristeții, ci un post al bucuriei și al dăruirii, prin renunțare, pentru că Pruncul Isus va veni și ne va aduce mântuirea fiecăruia dintre noi.

Pr. Olimpiu TODOREAN

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator,

Ioan F. Pop: secretar de redacție.

ioanfpop@gmail.com

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, pr. Ioan Erdeli, Maria-Mirela Filimon, Silvia Pantîș.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunile Papei Benedict al XVI-lea la Rugăciunea *Angelus* Putem deveni sfinți pe căi diferite

2.11.2011

Iubiți frați și surori,

Solemnitatea Tuturor Sfinților este o ocazie prielnică pentru a înălța privirea de la realitățile pământești, ritmate de timp, la dimensiunea lui Dumnezeu, dimensiunea veșniciei și a sfințeniei. Liturgia ne amintește astăzi că sfințenia este vocația originară a fiecărui botezat (cf. *Lumen Gentium*, nr. 40). Într-adevăr, Cristos, care cu Tatăl și cu Spiritul este singurul Sfânt (Fap. Ap. 15,4), a iubit Biserica Sa ca pe mireasa Sa și s-a dat pe sine pentru ea, cu scopul de a o sfinți (Ef. 5,25-26). Din acest motiv, toți membrii poporului lui Dumnezeu sunt chemați să devină sfinți, după afirmația apostolului Pavel: “Aceasta este voința lui Dumnezeu: sfințirea voastră” (1 Tes. 4,3). Suntem așadar invitați să privim la Biserică nu în aspectul ei temporal și uman, marcat de fragilitate, ci așa cum Cristos a voit-o, și anume “comuniune a sfinților” (*Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 946). În Crez o mărturisim “sfântă”, întrucât este Trupul lui Cristos, este mijloc de participare la Sfintele Taine, în primul rând Euharistia, și familie a Sfinților, ocrotirii cărora suntem încredințați în ziua Botezului. Astăzi venerăm tocmai această nenumărată comunitate a Tuturor Sfinților, care, prin parcursurile lor diferite de viață, ne indică diferite căi de sfințenie, având un numitor comun: urmarea lui Cristos și modelarea după chipul Său, scop ultim al istoriei noastre umane. Toate stările de viață, într-adevăr, pot deveni, prin lucrarea harului și cu angajarea și perseverența fiecăruia, căi de sfințenie.

Pomenirea credincioșilor răposați, căreia îi este dedicată ziua de 2 noiembrie, ne ajută să îi amintim pe cei dragi ai noștri care ne-au lăsat, și toate sufletele în drum spre plinătatea vieții, tocmai în orizontul Bisericii cerești, la care solemnitatea de astăzi ne-a înălțat. Încă din primele timpuri ale credinței creștine, Biserica de pe pământ, recunoscând comuniunea întregului trup mistic al lui Isus Cristos, a cultivat cu mare pietate amintirea celor răposați și a oferit jertfe pentru ei. Rugăciunea noastră pentru cei morți este de aceea nu numai utilă ci și necesară, întrucât ea poate nu numai să îi ajute, ci și să facă eficientă mijlocirea lor în favoarea noastră (*Catehismul Bisericii Catolice*, nr. 958). Chiar și vizita la cimitire, în timp ce menține legăturile de afecțiune cu cei care ne-au iubit în această viață, ne amintește să toțindem spre o altă viață, dincolo de moarte. Plânsul, datorită despărțirii pământești, să nu prevaleze, de aceea, asupra certitudinii învierii, asupra speranței de a ajunge la fericirea veșniciei, “momentul plin de satisfacție, în care totalitatea ne îmbrățișează și noi îmbrățișăm totalitatea” (Enciclica *Spe salvi*, nr. 12). Obiectul speranței noastre este a ne bucura în prezența lui Dumnezeu în veșnicie. A promis-o Isus ucenicilor Săi: “Vă voi vedea din nou și inima voastră se va bucura, iar bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi” (Io. 16,22).

Fecioarei Maria, Regina tuturor Sfinților, să îi încredințăm pelerinajul spre patria cerească, în timp ce invocăm pentru frații răposați mijlocirea sa maternă.

Papa despre parabola talanților

13.11.2011

Iubiți frați și surori,

Cuvântul lui Dumnezeu din această duminică – penultima din anul liturgic – ne avertizează în legătură cu caracterul provizoriu al existenței pământești și ne invită la o trăi ca un pelerinaj, ținând privirea îndreptată spre țință, spre acel Dumnezeu care ne-a creat și, deoarece ne-a făcut pentru sine (Sf. Augustin, *Confesiuni* 1,1), este destinul nostru ultim și sensul trăirii noastre. Trecere obligatorie pentru a ajunge la aceasta realitate definitivă este moartea, urmată de judecata finală. Apostolul Pavel amintește că “ziua Domnului va veni ca un hoț, în puterea nopții” (1 Tes. 5,2), adică fără preaviz. Conștiința întoarcerii glorioase a Domnului Isus ne stimulează la a trăi într-o atitudine de vigilență, așteptând manifestarea Sa în amintirea constantă a primei Sale veniri.

În renumita parabolă a talanților – reprodusă de evanghelistul Matei (25,14-30) – Isus povestește despre trei servitori cărora stăpânul, în momentul plecării într-o lungă călătorie, le încredințează propriile bunuri. Doi dintre ei se comportă bine, deoarece fac să rodească dublu bunurile primite. Al treilea, în schimb, ascunde banul primit într-o groapă. Întors acasă, stăpânul cere socoteală servitorilor despre ceea ce le încredințase și, în timp ce îi laudă pe primii doi, rămâne dezamăgit de al treilea. Acel servitor care a ținut ascuns talantul, fără să îl valorifice, a greșit în calculele sale: s-a comportat ca și cum stăpânul său nu ar trebui să se mai întoarcă, ca și cum nu ar fi venit o zi în care i-ar fi cerut socoteală de purtarea sa. Cu această parabolă, Isus dorește să îi învețe pe ucenici să folosească bine darurile Sale: Dumnezeu cheamă pe fiecare om la viață și îi dă talanți, încredințându-i în același timp o misiune de îndeplinit. Ar fi o nechibzuință a considera că aceste daruri ni se cuvin, așa cum a renunța la folosirea lor ar însemna a nu urmări scopul propriei existențe.

Comentând această pagină evanghelică, Sf. Grigore cel Mare arată că Domnul face să nu lipsească nimănui darul carității sale, al iubirii. El scrie: “De aceea este necesar, frații mei, să aveți toată grija în păzirea carității, în orice acțiune pe care trebuie să o împliniți” (*Omilie sui Vangeli*, 9,6). Și după ce precizează că adevărata caritate constă în a-i iubi atât pe prieteni cât și pe dușmani, adaugă: “dacă unuia îi lipsește această virtute, pierde orice bun pe care îl are, este privat de talantul primit și este aruncat afară, în întuneric” (ibidem). Iubiți frați, să primim invitația la vigilență, la care de multe ori ne cheamă Scripturile! Ea este atitudinea celui care știe că Domnul se va întoarce și va dori să vadă în noi roadele iubirii Sale. Caritatea este binele fundamental pe care nimeni nu poate să nu îl fructifice și fără de care orice alt dar este zadarnic (cf. 1 Cor. 13,3). Dacă Isus ne-a iubit până la a-și da viața pentru noi (1 Io. 3,16), cum am putea să nu îl iubim pe Dumnezeu cu toată ființa noastră și să ne iubim din inimă unii pe alții (1 Io. 4,11). Numai practicând caritatea vom putea participa și noi la bucuria Domnului nostru. Fecioara Maria să ne fie învățătoare de vigilență activă și bucuroasă în drumul spre întâlnirea cu Dumnezeu.

Sinodul Episcopilor Catolici Orientali din Europa 3-6 noiembrie 2011

Joi, 3 noiembrie 2011, la ora 16:00, în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea, a avut loc deschiderea oficială a Sinodului Episcopilor Catolici Orientali din Europa, aflat sub patronajul Consiliului Conferințelor Episcopale Europene; evenimentul a avut loc ca urmare a invitației PSS Virgil Bercea și este organizat de Episcopia Greco-Catolică de Oradea. Au participat un număr de 48 de episcopi aparținând Bisericii Orientale din Europa.

După cuvântul de deschidere al PSS Virgil, s-au mai adresat publicului: Cardinalul Péter Erdő, Arhiepiscop de Esztergom-Budapesta și Președinte al CCEE, Mons. Francisco Javier Lozano, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova, Mons. Cyril Vasil, Secretar al Congregației pentru Bisericiile Orientale, Preafericirea Sa Sviatoslav Shevchuk, Arhiepiscop Major al Bisericii Greco-Catolice Ucrainene; în încheiere a vorbit Preafericirea Sa Lucian Mureșan, Arhiepiscopul Major al Bisericii Române Unite.

Din partea oficialităților locale au participat: dl. Gavrilă Ghilea, prefectul Județului Bihor; dl. Radu Țirle, președintele Consiliului Județean Bihor; dl. Ilie Bolojan, primarul Oradei; inspectorul șef Adrian Bucur, Inspectoratul de Poliție al Județului Bihor; inspectorul șef colonel Ioan Huluban, comandantul Jandarmeriei Bihor; dl. Gheorghe Carp, viceprimar; dna. Rozalia Biro, viceprimar; dl. Cornel Antal, rectorul Universității din Oradea. A fost prezent și scriitorul Nicolae Balotă, fost deținut politic în perioada comunistă.

Evenimentul a continuat cu Slujba Vecerniei, celebrată în capela seminarului de părintele Antoniu Chifor, rectorul Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea. Momente artistice au fost susținute de Ovidiu Lazăr, Alex Cristea și Bogdan Cocora.

A doua zi a Sinodului Episcopilor Catolici Orientali din Europa

A doua zi a Sinodului Episcopilor Catolici Orientali din Europa a început la ora 08:00 cu celebrarea Sfintei Liturghii la Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea, avându-l ca protos pe Preafericirea Sa Sviatoslav Shevchuk, Arhiepiscopul Major al Bisericii Greco-Catolice Ucrainene.

La ora 10.45, în Aula Magna a Seminarului Teologic, a început prima sesiune de lucru. Au conferențiat: S.E.R. Rino Fisichella, Președintele Consiliului Pontifical pentru Promovarea Noii Evanghelizări, cu tema „*Sarete miei testimoni: la Nuova Evangelizzazione nelle Chiese Orientali Cattoliche d'Europa*” și Mons. Boris Gudziak, rectorul Universității Greco-Catolice din Lviv, cu tema „*Le Chiese Cattoliche Orientali d'Europa – 20 anni dopo la caduta del regime e la nuova evangelizzazione*”.

În a doua sesiune de lucru a conferențiat părintele Marko Ivan Rupnik cu tema „*L'arte sacra bizantina nel contesto della nuova evangelizzazione*”.

(urmare din pag. 4)

După masă, episcopii au vizitat bisericile greco-catolice din Băile Felix și Băile 1 Mai, precum și Centrul Social „Maria Rosa” al Asociației „Caritas Eparhial Oradea”.

A urmat rugăciunea Vecerniei, în rit latin, celebrată la Catedrala Romano-Catolică din Oradea și o cină oferită de Episcopia Romano-Catolică. Ziua s-a încheiat cu o plimbare prin centrul orașului.

A treia zi a Sinodului Episcopilor Catolici Orientali din Europa

A treia zi a Sinodului Episcopilor Catolici Orientali din Europa a început sâmbătă, 5 noiembrie 2011, la ora 09.00, în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic. În deschidere a conferențiat profesorul Cesare Alzatti cu lucrarea „*Il contributo delle Chiese Cattoliche Orientali alla nuova evangelizzazione*”. A urmat apoi S.E.R. Cyril Vasil, Secretarul Congregației pentru Bisericile Orientale, cu titlul „*Il rapporto della Santa Sede e le Chiese Orientali nel contesto della nuova evangelizzazione*”. Ultima conferință a fost a părintelui Alexandru Buzalic: „*Nuovi movimenti laicali nell'Oriente e la realtà della Romania*”.

După masă, episcopii au vizitat Centrul „Don Orione” de pe strada Cazaban, iar începând cu ora 17:00, au participat la Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Maica Domnului”, protos fiind S.E.R. Cyril Vasil. A urmat vizita bisericii „Sfântul Gheorghe” de pe strada Louis Pasteur, iar cina la „Hanul Pescarilor” a încheiat cea de-a treia zi a Sinodului.

Închiderea Sinodului Episcopilor Catolici Orientali din Europa

Lucrările Sinodului Episcopilor Catolici Orientali din Europa s-au încheiat duminică, 6 noiembrie 2011, la Catedrala „Sfântul Nicolae”, cu Liturghia Arhierescă, oficiată de PSS Virgil Bercea. Alături de ierarhul greco-catolic au concelebrat: P.F. Sviatoslav Shevciuc, Arhiepiscopul Major al Bisericii Greco-Catolice Ucrainene, IPS. Francisco Javier Lozano, Nunțiu Apostolic în România, PSS Böcskei László, Episcopul Romano-Catolic de Oradea, alături de zeci de episcopi și preoți.

Biroul de presă

Comunicat de presă CCEE:

Reflecția Bisericilor catolice orientale pe tema Noii Evanghelizări

A 14-a Întâlnire a Episcopilor Catolici Orientali

Oradea, România, 3-6 noiembrie 2011

Întâlnirea anuală a episcopilor catolici orientali din Europa a reunit în acest an, la Oradea (România), aproximativ 70 de participanți, episcopi și experți, ca urmare a invitației episcopului de Oradea-Mare, P.S. Virgil Bercea. Tema lucrărilor a fost contribuția Bisericilor catolice orientale din Europa la Noua Evanghelizare. Întâlnirea a fost un moment de discernământ comun cu scopul de a găsi stimulii adecvați pentru a răspunde la provocarea vestirii lui Cristos în actualul context socio-cultural. Rezultatele lucrărilor se vor uni într-un raport care va fi trimis Secretariatului Sinodului Episcopilor în vederea celei de-a 13-a adunări generale ordinare a sinodului episcopilor (Roma, 7-28 octombrie 2012). La întâlnire au luat parte și episcopii de rit latin din cadrul Conferinței Episcopale Române. În cursul lucrărilor episcopii au mulțumit Sfântului Părinte pentru inițiativa sa de a indica Bisericile orientale catolice în intenția generală pentru apostolatul rugăciunii „pentru ca veritabila lor tradiție să fie cunoscută și stimată ca bogăție spirituală pentru întreaga Biserică”.

În deschiderea lucrărilor, **Cardinalul Péter Erdő**, Președintele Consiliului Conferințelor Episcopale din Europa (CCEE), organismul episcopal continental care a patronat întâlnirea, a subliniat importanța întâlnirilor episcopilor catolici orientali și a reiterat modul în care Noua Evanghelizare este o ocazie prin care „toți suntem chemați să redeșteptăm credința și să construim comunități creștine puternic înrădăcinate în Domnul și tari în entuziasmul misionar”. La rândul său, Președintele Conferinței Episcopale Române, **Preafericirea Sa Lucian Mureșan**, Arhiepiscop Major de Alba-Iulia și Făgăraș a subliniat că la 20 de ani de la căderea regimurilor totalitare „și Bisericile orientale catolice se confruntă cu societăți aflate într-o schimbare rapidă, în care secularizarea, emigrația și relativismul au modificat paradigmele și modalitățile, nu doar ale apartenenței ecleziale și a practicii religioase, ci și a transmiterii și anunțării Evangheliei”.

Bisericile orientale catolice împărtășesc o istorie comună, a marginalizării, suferinței și martiriului, în special sub regimurile totalitare în timpul cărora au fost interzise și suprimate juridic. „Nu există altă Biserică în România care să poată fi definită ca Biserică a martiriului, în afară de Biserica Greco-Catolică”, a subliniat **mons. Francisco Javier Lozano**, Nunțiu Apostolic în România și în Republica Moldova.

Acest rol de păstrare a credinței cu scopul vieții a fost amintită pe larg și de diversele autorități politice regionale și orașenești, care au scos în evidență rolul Bisericii Greco-Catolice în România și, în particular, al Eparhiei de Oradea, în opera de reconstruire al țesutului social și moral al populației, în faptul de a fi un punct de referință și un semn de speranță și înțelegere pentru mulți. În cursul întâlnirii, participanții au putut vizita unele locuri care mărturisesc caritatea celor două biserici catolice locale.

În salutul său, **dr. Adrian Lemeni**, Secretarul de Stat pentru Culte al Guvernului României, a salutat inițiativa și a încurajat munca Bisericii de a apăra valorile creștinismului în Europa.

Noua Evanghelizare și Bisericile catolice orientale

Două tipuri de reflecții au stat în centrul lucrărilor pe tema noii evanghelizări. Pe de o parte, faptul că Bisericile orientale catolice din Europa au de dat o contribuție specifică și unică reflecției în curs către întreaga Biserică Catolică, precum și procesului, deja în curs, al noii evanghelizări. Pe de altă parte, s-a văzut că și aceste biserici trebuie să fie conștiente de provocările pe care lumea actuală le aduce misiunii. Criza prin care lumea trece astăzi are în mod esențial un caracter antropologic, în parte datorată secularismului care a provocat o nejustificată marginalizare a lui Dumnezeu, atât în sfera publică, cât și în cea privată, a persoanelor, provocând, astfel, o puternică dezorientare a identității personale, prin care omul modern devine des incapabil să se justifice pe sine și orientarea propriei existențe. Și Bisericile orientale catolice se simt confruntate cu aceste probleme și, după vitalitatea demonstrată de libertatea recâștigată acum aproximativ două decenii, se simt atinse de aceste fenomene globale tocmai pentru că ele îi privesc pe mulți dintre credincioșii lor emigrați, punând astfel, bisericilor lor, chestiuni pastorale inedite care necesită soluții adecvate și originale.

În intervenția sa, **mons. Salvatore Fischella**, Președintele Consiliului Pontifical pentru promovarea Noii Evanghelizări, a pus în evidență unele cerințe pentru noua evanghelizare: să întărească sensul apartenenței, din care răsare o identitate puternică; să îngrijească limbajul și să aibă o grijă deosebită pentru frumos, liturgie, dar și pentru cateheză și formare continuă. În fine, în fața diferitelor forme de egoism, care par astăzi să fie predominante, noua evanghelizare trebuie să promoveze mărturii de solidaritate și generozitate, cum ar fi **caritatea**, prin care este posibil să se exprime iubirea lui Dumnezeu pentru toți.

Noua evanghelizare nu se face doar cu cuvintele, ci trece și prin realizarea de semne vizibile care să știe
(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

să traducă și să mărturisească în mod tangibil prezența și misiunea Bisericii în istorie. Un exemplu al acestei dinamicități și medieri a mesajului creștin a fost adus de **părintele Borys Gudziak**, rectorul Universității Catolice Ucrainene (<http://ucu.edu.ua/eng/>), care a arătat participanților un proiect foarte original de construcție al noii universități catolice. Ideea de bază e aceea de a realiza un campus în care teologia să fie tradusă în arhitectură, spiritualitatea să fie trăită în comunitate și evanghelizarea să fie făcută ca într-un pelerinaj.

La rândul său, părintele iezuit **Marko Rupnik**, artist de talie mondială și director al Centrului Aletti a ilustrat contribuția artei bizantine în contextul noii evanghelizări. Pentru artistul sloven este foarte important să se înțeleagă realitatea în care se introduce arta și funcția pe care ea și-o asumă. Din păcate, „arta a emigrat din sanctuar în palate pentru a ajunge în galerii; nu mai provoacă devotament, ci doar admirația artistului. În același timp, și-a pierdut funcția de a fi simbol, punând în față ideea conceptului de întreg rupt de realitatea trăită cotidian”. Pentru artistul sloven chiar și arta trebuie să știe să transmită credința, viața și iubirea. În concluzie, ceea ce s-a întâmplat cu arta oglindește ceea ce s-a întâmplat cu creștinul care nu mai știe să-și trăiască botezul în viața de zi cu zi, renașterea sa ca fiu al lui Dumnezeu, să facă văzută o umanitate locuită de Dumnezeu, în fine, să arate ce înseamnă să trăiești ca răscumpărat.

Prof. Cesare Alzati, profesor al Universității Catolice a Sfintei Inimi din Milano, în lumina istoriei și a naturii Bisericilor catolice orientale, a subliniat câteva aspecte care ar putea să stimuleze lumea creștină ce se află într-o stare de stagnare. Înainte de toate, faptul de a **trece peste granițele confesionale**, fără a-și pierde propria identitate, dar deschizându-se dialogului cu celelalte confesiuni care împărtășesc aceleași provocări ale secularizării, deci ale separării supranaturalului de viața prezentă.

Un aspect foarte important este cel al liturgiei Bisericilor catolice orientale. În acest sens, noua evanghelizare a Europei „are ca moment inevitabil reafirmarea centralității experienței mistice, în care omului îi este dat să experimenteze în istorie întâlnirea cu Dumnezeu”. În acest mod, chiar și **mărturisirea** pornește dintr-o „didactică culturală” din care reiese „o antropologie precisă, religioasă în esența ei și înrădăcinată în misterul lui Hristos”. Ea se naște din experiența vie a cultului și poartă în sine o modalitate precisă a ființei creștine în istorie: aceea de a fi martori ai misterului.

În fața secularismului și consumismului în creștere în societățile din Europa de est, rolul Bisericii este, pentru **mons. Cyril Vasil**, Secretarul Congregației pentru Bisericile Orientale, acela de a oferi societății

civile, pentru a atenua efectele dezastruoase ale capitalismului sălbatic, experiența **Doctrinei sociale** a Bisericii „ca antidot pentru veninoasele efecte colaterale ale economiei de piață”. Amintind faptul că mulți credincioși ai Bisericilor orientale catolice au emigrat din motive economice, acest lucru presupune necesitatea de a **revedea acțiunea pastorală ce li se adresează** în lumina misionarismului și a contextului social actual. În concluzie, contactul pastoral cu credincioșii emigrați „nu trebuie să se limiteze la serviciul cultului divin”, ci trebuie să aibă în vedere și condițiile lor de viață. Este necesar ca ei să nu se simtă abandonați de Biserica lor.

O altă provocare este ea a „**ateismului practic**”, care se răspândește. Omul căruia Biserica e chemată să-i aducă Vestea cea Bună este un om care e în mod fundamental ignorant din punct de vedere religios și căruia îi lipsesc puncte clare de referință culturală. Întrebarea care se pune în acest caz este: „care este modul în care să i se trezească interesul pentru lucruri care depășesc limitatul său orizont material și utilitar?” Ca și alți vorbitori, și secretarul congregației din Vatican a subliniat căutarea din partea oamenilor a bucuriei, a frumuseții, a decenței și a solemnității. Tocmai de aceea, „profunda și mistica frumusețe a celebrărilor noastre liturgice poate să devină un impuls pentru profunda căutare a adevărului”.

La finalul întâlnirii, **pr. Alexandru Buzalic**, profesor de teologie al Universității din Cluj-Napoca, s-a oprit asupra prezenței asociațiilor laicale în Bisericile orientale catolice, Prezența lor nu este nouă, dar în anii întunecați ai comunismului, ele au avut aceeași soartă ca și păstorii lor. Astăzi, în schimb, pe lângă renașterea vechilor asociații ca ASTRU (Acțiunea Catolică locală), se nasc și alte noi asociații. Ele încearcă să se implice în mod activ în câmpul pastoral, ocupând în mod concret diferite sectoare, în special în predarea religiei și în sfera diaconiei, care este o activitate a clerului.

Lucrările s-au derulat într-un ambient de cordialitate și prietenie și au fost îmbogățite de momente de rugăciune și de celebrarea zilnică a Euharistiei cu comunitatea greco-catolică locală, precum și cu cea latină. Liturgia, foarte îngrijită și cu un număr mare de participanți, a făcut posibil faptul ca cuvintele exprimate în întâlnire să fie și expresia unei experiențe trăite. A fost apreciată în mod particular prezența și contribuția la lucrări a episcopilor de rit latin din cadrul Conferinței Episcopale Române, precum și ospitalitatea episcopului de rit latin din Oradea, mons. László Böcskei.

Întâlnirea din 2012 va avea loc la Zagreb între 8 și 11 noiembrie, cu ocazia celui de-al patrulea centenar al unirii cu Roma a Bisericii Catolice Croate de rit bizantin, la invitația mons. Nikola Kekić, episcop de Križevci.

20 de ani de slujire a Congregației Don Orione în Oradea

În anul 1991 au sosit în Oradea primii călugări ai Congregației Don Orione, care s-au stabilit la marginea orașului, în cartierul Ioșia, pentru a-i ajuta pe cei în nevoie să ducă o viață mai demnă și mai frumoasă. De atunci, mii de oameni sărmani sau orădeni care treceau printr-un moment dificil au fost ajutați de călugării italieni și români care au locuit și muncit la sediul Congregației din strada Cazaban nr. 49E.

Duminică, 30 octombrie, Centrul Don Orione a sărbătorit împlinirea a 20 de ani de activitate în Oradea. Ziua a început cu liturgiile oficiate de preoții Mihai Fechetă și Florian Gui în rit latin (de la ora 9.00) și în rit oriental (de la ora 10.30). Pornind de la evanghelia zilei - pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr - monseniorul Florian Gui a îndemnat credincioșii să fie interesați de ceea ce se întâmplă în lume, de soarta altor oameni, și să îi ajute pe cei aflați în nevoie, aceasta fiind definiția omului creștin. El a arătat că un mic procent din populația Pământului deține 90% din bogăția lumii, lucru care nu este just și nu este decât o dovadă că diavolul le ia mințile celor care aleargă după bogății și nu își ajută semenii, că aceștia nu se pot opri niciodată. După liturghie, sute de copii, dar și părinții lor s-au adunat în sala de festivități a Centrului, unde au servit mâncarea oferită de Congregație. Copiii au fost apoi împărțiți în echipe, care au plecat prin oraș în căutarea „comorii”, pe baza unor indicii pe care trebuiau să le descopere. După găsirea comorii (un cocoș din minigrădina zoologică din curtea Centrului, „medaliat” cu imaginea Sfântului Don Orione), au revenit cu toții în sala de festivități, unde au dansat și au participat la un concurs de cunoștințe. Toate echipele au fost premiate, copiii primind dulciuri și jucării. Zecile de părinți prezenți au putut vedea cum

își petrec copiii lor sâmbetele și duminicile la Centrul Don Orione și s-au bucurat de o zi frumoasă în comunitatea formată în Oradea în jurul Congregației „Micii Opere a Divinei Providențe”.

Vocația de a face bine

În cele două decenii de la sosirea călugărilor Congregației s-a înființat o școală, care azi are toate ciclurile școlare, de la grădiniță la liceu, copiii fiind admiși indiferent de condiția socială, de etnie sau de religie. Cei care au posibilități materiale plătesc o taxă ce acoperă cel mult o cincime din cheltuielile legate de procesul de învățământ. Majoritatea cheltuielilor sunt suportate din donații ale unor binefăcători din țări occidentale, în special din Italia, unii dintre aceștia fiind foști beneficiari ai operei de caritate a Congregației. Copiii sunt implicați în multe activități extrașcolare, în cercetășie, oratoriu, sunt duși în excursii și tabere, pentru a învăța să devină responsabili și să trăiască frumos. „În ultimii ani se pare că și comunitatea locală înțelege tot mai mult caracterul profund creștin și umanitar al operei Congregației în Oradea, tot mai mulți orădeni implicându-se în activitățile sociale și educative organizate la Centrul Don Orione”, spune preotul Mihai Fechetă. Unele persoane fizice și firme fac donații, după puterea lor, înțelegând că investesc astfel în comunitate, într-un mediu mai bun pentru toți orădenii. Consiliul Local subvenționează de un an cheltuielile legate de electricitate și apă ale Liceului Don Orione, care, de altfel, sunt printre cele mai mici dintre școlile orădene, deoarece elevii și profesorii sunt îndemnați să economisească resursele, indiferent cine ar acoperi costurile.

In memoriam Corneliu și Valentin Coposu

Fundația „Corneliu Coposu”, Filiala Sălaj și Parohia Greco-Catolică Bobota, în colaborare cu primăria Bobota, Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău, Centrul de Cultură și Artă, Alianța Națională pentru Regatul României și Școlile Gimnaziale „Gheorghe Șincai” din Bobota și „Corneliu Coposu” din Zalău au organizat sâmbătă, 12 noiembrie, la Bobota o serie de acțiuni comemorative și aniversare.

Activitățile organizate au fost dedicate împlinirii a 150 de ani de la sfințirea bisericii din Bobota și redactarea Memorandumului sălăjean din 1861, 125 de ani de la nașterea protopopului Valentin Coposu și 70 de ani de la moartea sa și 16 ani de la trecerea în eternitate a lui Corneliu Coposu.

Programul acțiunilor a început la ora 10:00 cu o slujbă religioasă celebrată de către preoții greco-catolici din Vicariatul Sălajului în frunte cu părintele Gheorghe Țurcaș, vicar foraneu al Sălajului, și protopopii Nicolae Bodea, de la Șimleu Silvaniei, și Valer Părău, de la Zalău. *„Biserica care i-a modelat, le-a format convingeri nu numai religioase, ci și morale, etice, patriotice și le-a insuflat dragostea de neam și țară... ea a fost cea care i-a adăpat pe toți acești pilaștri ai neamului la un izvor cristalin al unei moralități care s-a dovedit hotărâtoare printr-o verticalitate care i-a marcat pe fiecare dintre ei”* a afirmat în încheierea slujbei

religioase, părintele protopop Nicolae Bodea evocând figurile fruntașilor sălăjeni și fii ai bisericii noastre: Simeon Bărnuțiu, pr. Valentin Coposu, Corneliu Coposu, Ioan Maniu și Iuliu Maniu.

A urmat o vizită la centrul cultural „Șincai-Coposu”, un simpozion științific și o masă festivă. La eveniment au participat Victor Ciorbea, președinte P.N.Ț.C.D., deputatul Lucian Bode, primarul Zălăului, Radu Căpâlnașiu, liderii locali și județeni ai P.N.Ț.C.D. și alți invitați.

Pr. Cristian BORZ

Festivalul de Muzică Sacră Francisc Hubic, ediția a VI-a – 12 noiembrie 2011

Ca de fiecare dată în ultimii ani, Catedrala „Sfântul Nicolae” din Oradea a fost gazda unui eveniment artistic de excepție, și anume **ediția a VI-a a Festivalului de Muzică Sacră Francisc Hubic**, organizat de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea, în parteneriat cu Asociația *Episcop Vasile Aftenie* și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor.

La ediția din acest an, au participat coruri, soliști și formații prestigioase: *Corul Magnificat*, Asociația Corală *Ioan Bușița* a Parohiei Beiuș, Corul și Orchestra Facultății de Muzică Oradea, precum și soliștii Sidonia Puiu, Delia Roman, Tasnadi Ferencz și Cornelia Cuiteanu.

Preasfințitul Virgil a înmănat dirijorilor și interpreților Diploma „Francisc Hubic” pentru contribuția adusă la promovarea muzicii sacre.

În cadrul festivalului a fost susținută *Liturghia în Do major* compusă de preotul și compozitorul Francisc Hubic.

Toți cei care au dorit să-l preamărească pe Dumnezeu prin rugăciune și muzică au fost așteptați cu drag.

Diacon Florin JULA

Povestea a opt luni în România

În data de 31.10.2011 s-a încheiat stagiul de voluntariat de 8 luni pe care două voluntare străine l-au desfășurat în cadrul Asociației Caritas Eparhial Oradea. Este vorba de Marcella Guido din Italia și Zeynep Atvur din Turcia, care au participat în cadrul proiectului „Voluntari pentru o lume mai bună”, proiect finanțat de Comisia Europeană prin programul Tineret în Acțiune, Serviciul European de Voluntariat, având un buget de 11.920 euro.

Obiectivul proiectului a fost implicarea a doi voluntari internaționali într-un stagiul de voluntariat în cadrul Asociației Caritas Eparhial Oradea, pe o perioadă de 8 luni, pentru a participa la activități de natură socială prin care să își dezvolte abilități și competențe de viață cu ajutorul cărora să sprijine dezvoltarea comunităților din care vor face parte. Astfel cele două voluntare au participat la activitățile asociației: servire masă caldă, distribuire îmbrăcăminte, vizite la domiciliul beneficiarilor, igienizare, curs de formare ca și clown, vizite săptămânale la spitalul de copii, strângere de fonduri, promovare și activități administrative.

Cele două voluntare au beneficiat de ore de limba română, iar în timpul liber au putut să viziteze orașul Oradea, dar și alte obiective turistice din România. Ele au reușit astfel să cunoască cultura, obiceiurile și tradițiile românești, au interacționat cu alți voluntari români și străini, reușind să descopere diversitatea României. Costurile de transport, cazare, mâncare, comunicare au

fost asigurate în cadrul proiectului, și, de asemenea, voluntarele au primit lunar bani de buzunar.

Voluntarele străine au avut parte de o experiență pe care au descris-o ca fiind unică în viață. Acestea și-au dezvoltat diverse abilități cum ar fi: comunicarea într-o limbă străină, competențele digitale, sociale și civice, dorința de implicare și inițiativă. Fetele s-au dezvoltat atât pe plan personal, cât și profesional prin intermediul procesului de învățare a învățării (learning to learn). Astfel au reușit să înțeleagă termenul de diversitate culturală și să aprecieze diferențele.

Iulia IOVA

Coordonator volunari

Caritas Eparhial Oradea a participat la

Conferința regională “Incluziune fără frontiere”

În perioada 18 – 20 octombrie 2011, o delegație formată din: Iulia Iova, Ioana Gherasim, Bianca Ghețe și Adela Ghițulescu au participat la Satu Mare la cea de-a patra conferință regională organizată de Caritas Europa. În cadrul conferinței intitulată *Incluziune fără frontiere*, la care au participat reprezentanți din Ungaria, Ucraina, Slovacia și România, Iulia Iova și Ioana Gherasim au realizat o prezentare având două părți: Serviciile sociale adresate vârstnicilor și Implicarea vârstnicilor în activități de voluntariat.

Adela GHIȚULESCU

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2011

DECEMBRIE

Intenția generală: Pentru toate popoarele pământului: prin cunoaștere și respectul reciproc, să crească în armonie și în pace.

Intenția misionară: Pentru ca toți copiii și tinerii să fie mesageri ai Evangheliei și pentru ca demnitatea lor să fie întotdeauna respectată și ferită de orice formă de violență și exploatare.

Ioan F. POP

PERIPATETIZĂRI

Multora doar moartea le *inventează* viața. Aflăm că au trăit doar în momentul morții.

Funcțiile perpetuează cel mai bine incompetența și răul acestei lumi.

Putem fi egali (în general) doar în perspectiva unor inegalități personale.

Orice pasiune adevărată se termină în patologie, când nu a început ca patologie.

Genialitatea este cea mai interesantă formă de *nebulie*.

Parcă și eternitatea ține din ce în ce mai puțin. S-a scurtat în eternități artificiale.

Istoria este cel mai cuprinzător *cimitir*.

Din cauza crizei s-ar putea amîna sfîrșitul lumii. Nu mai există resurse pentru un asemenea dezastru.

Nu cît știi este important, ci modul cum ai ajuns la ceea ce știi. Cu alte cuvinte, ce știi despre ceea ce știi. Trebuie să știi pînă la nivelul în care nu mai ai nici o nevoie de ceea ce știi.

Infinitul pare un fel de acompaniament al eternității. Își *îngîna* reciproc clipele.

Lumea – o greșeală naturală greu de remediat.

În general, vreau și pot ceea ce nu vreau să pot întotdeauna.

Aș vrea să fiu pensionar în viața de apoi. Numai că aceasta nu scoate pe nimeni la pensie.

Dacă, așa cum spune J. Cocteau, poetul e un scriitor care nu scrie, prozatorul e un *poet* care scrie prea mult.

Din piatră seacă pot fi scoase doar... idei.

Prostia operează doar cu superlativul absolut. *Calitatea* prostiei este cantitatea.

Unde mai e „nimicul” care a început lumea?

Dacă am trăi veșnic, moartea ar fi adevărata *viață*.

Poeții adevărați scriu cu pene de înger. Cei care nu apucă, scriu cu orice.

Să trăiești doar pînă mori? Ce non-sens metafizic!

În timp ce producem lucruri mărunte, vișăm doar absoluturi.

Există oameni care, dacă m-ar lăuda, m-ar compromite iremediabil.

Democrația oferă furnicii șansa de a se crede elefant.

La naștere sîntem cu toții înger. Perspectiva morții ne transformă treptat în oameni.

Politica nu este decît o bîrfă transformată în profesie.

Orice drum are în spatele lui o cărare...

Caritas Eparhial Oradea caută ... voluntari!

Asociația Caritas Eparhial Oradea
caută VOLUNTARI pentru sprijinirea activităților
Centrului Social Maria Rosa:

Cantină socială

Serviciul dușuri pentru persoanele fără adăpost

Centru de zi pentru copii

Atribuțiile voluntarilor:

pregătire, servire și distribuire masă caldă pentru 50 de beneficiari (zilnic, la cantina socială)

asigurarea funcționalității serviciului dușuri pentru persoanele fără adăpost (săptămânal, la cantina socială)

aranjarea/distribuirea de îmbrăcăminte, săptămânal, la cantina socială

activități educative și recreative cu copii de diferite vârste în centrul de zi, săptămânal

Pentru a deveni voluntar, poți să ne contactezi în fiecare zi între orele 09.00-15.00 la

Asociația Caritas Eparhial Oradea

Str. Ep. M. Pavel, nr. 3

Tel./ fax: 0359/ 412 211

e-mail: voluntariatcaritas@yahoo.com

caritaseparhial@yahoo.it

www.caritaseparhial.ro

Persoană de contact

Bianca Ghețe

Coordonator Departament de Voluntariat

Tel. 0747/ 114 755

Asociația
CARITAS
EPARHIAL
ORADEA

caută
VOLUNTARI
pentru sprijinirea activităților
Centrului Social Maria Rosa:
- Cantină socială
- Serviciul dușuri pentru persoanele fără adăpost
- Centru de zi pentru copii

Atribuțiile voluntarilor:
pregătire, servire și distribuire masă caldă pentru 50 de beneficiari (zilnic, la cantina socială)
asigurarea funcționalității serviciului dușuri pentru persoanele fără adăpost (săptămânal, la cantina socială)
aranjarea/distribuirea de îmbrăcăminte, săptămânal, la cantina socială
activități educative și recreative cu copii de diferite vârste în centrul de zi, săptămânal

Pentru a deveni voluntar, poți să ne contactezi în fiecare zi între orele 09.00-15.00 la
Asociația Caritas Eparhial Oradea
Str. Ep. M. Pavel, nr. 3
Tel./ fax: 0359/ 412 211
e-mail: voluntariatcaritas@yahoo.com
caritaseparhial@yahoo.it
www.caritaseparhial.ro

Persoană de contact
Julia Iova
Coordonator Departament de Voluntariat
Tel. 0747/ 114 755

Ioan DĂRĂBĂNEANU

Beiușul, micul Blaj de altădată

(II)

4. „Fântâni ale darurilor” la Blaj și Beiuș.

Un generic convingător și extrem de generos în argumentarea titlului „Beiușul, micul Blaj de altădată”.

Octombrie, luna roadelor și a hambarelor îndestulate, poate să fie și o lună a semănătorului. La un interval de 74 de ani, în luna octombrie la Blaj (1754) și la Beiuș (1828), harnici și neobosiți semănători au început să pună sămânță în ogorul cunoașterii, pentru recolta pământului românesc din Ardeal, hrană izbăvitoare a neamului majoritar slujnicărit de minorități sau puteri străine cotropitoare.

Dintre cele multe procedee de înstrăinare a neamului din locurile sale strămoșești, trei sunt cu adevărat hotărâtoare, cu mari și mârșave șanse de reușită: îndepărtarea de religie, de limbă strămoșească și exilarea în ghetourile ignoranței.

Fără să pătrundem și să analizăm în detaliu, evenimentele din istoriografia vremurilor, ne oprim, spre contemplare cu ochii minții, la câteva afirmații a unor mari istorici pentru a arăta că Blajul și apoi Beiușul, prin Biserica Română Unită cu Roma, au stăvilat politica de calvinizare. Înlocuirea limbii slavone, despre care Xenopol spunea că „înăbușă gândirea românească” și apoi mai târziu introducerea limbii române au grăbit transformarea „mulțimii valahe”(Iancso Benedik, 1993) într-o națiune. Școlile Blajului și apoi ale Beiușului au descătușat poporul și națiunea română din lanțurile ignoranței deschizând calea luptei pentru unitatea națională.

„Memoriile” înaintate de episcopul Inocenție Micu către împăratul Carol al VI-lea de la Viena, au drept

consecință înființarea unei școli românești la Blaj la 11 oct. 1754, anunțată de episcopul Petru Pavel Aron, într-o „scrisoare circulară” în următorii termeni: „... am socotit a fi de lipsă acum, cum și acestei însemnate turme, să se deschidă fântânile darurilor”. „Fântânile darurilor”: **Școala primară** (de obște, de cetanie, de cântare și de scrisoare”) cu limba de predare română; **Școala de profeți** (viitorul seminar teologic și apoi Academia teologică), și-au deschis porțile în noiembrie 1754.

Beiușul care a fost mereu în „pasul de urmare” a Blajului este înobilat, pentru întreaga sa evoluție ulterioară, la 6 octombrie 1828, prin „LITERELE FUNDAȚIONALE”, emise la Oradea Mare de episcopul Samuil Vulcan. În acest document, în care începe o întregă istorie a trecutului și viitorului, acestei părți de Ardeal, se spune: „Mi-am propus a redica și întemeia în numitul opid Beiuș, școli normale și gramaticale, ca astfel valachi, locuitorii în această periferie muntoasă să aibă ocaziune destulă și oportunitate mai apropiată și mai puțin costisitoare spre a se cultiva și de oarece institutul acesta s-a întemeiat cu preferință pentru națiunea valachică, să se pună pond special pe ortografia reducentă la litere latine avitice, pe gramatica și literatura valachică. Deși institutul acesta este fondat -ce e drept -cu deosebire pentru valachi, cu toate acestea nu se va opri de la el nici un tânăr, fie de ori-ce națiune sau religiune, numai să fie calificat a intra în el.... „Se lasă libertate la tinerimea adictă ritualului greco-unit”.

Scoterea românilor din robia ignoranței și ridicarea la lumina cunoașterii, atât de evident subliniată în „Literile fundamentale”, a fost crezul, truda și lupta permanentă a ierarhilor greco-catolici și a dascălilor acestor școli. Răsfoind file din istoria actualului Colegiu Național Samuil Vulcan din Beiuș, vom găsi nenumărate repere ale acestui adevăr istoric, pe care unii încearcă astăzi să-l renege, fie prin ocolire sau

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

ascunderea adevărului major în spatele unor adevăruri și istorioare mărunte, particulare, fie prin tăgăduire directă neștiințifică și mai ales necreștină. Urmărind, chiar și fugitiv, câteva aspecte din istoria acestei școli, avem argumente destule pentru afirmația noastră cu privire la rolul și însemnătatea acesteia. De pildă, nu mult după începerea cursurilor (tot într-un noiembrie ca și la Blaj, dar cu 74 de ani mai târziu) episcopul Samuil Vulcan trimite în anul 1832 o „carte de dojană” preoților și credincioșilor de pe domeniul episcopal, pentru a-i îndemna să-și trimită copiii la școala din Beiuș, având în vedere că, în primul an de funcționare, din cei 25 de elevi din clasa a II-a, doar 10 erau elevi români.

Din mulțimea argumentelor istorice, cu destulă greutate, putem alege pe cele mai semnificative deoarece majoritatea au aceeași cotă valorică. De pildă în 1844, când limba maghiară este introdusă în 44 de gimnazii, un număr de 17 gimnazii, printre care și Beiușul sunt „învoite” cu predarea în limba latină. În 1853 „Consiliul școlastic” al școlii trimite un memoriu către curtea împărătească de la Viena, semnat de episcopul Ioan Erdeli, în următorii termeni: „deoarece Gimnaziul acesta este național românesc și amăsurat intențiunei înalte, limba instituției trebuie să fie cea românească”. Lupta de rezistență, împotriva introducerii obligativității predării în limba germană (decretul din 16 aprilie 1856), apoi în limba maghiară (1860), a continuat, ajungându-se la situații disperate (1888-1889) când contele Csaky Albin, ministrul cultelor, încearcă să desființeze liceul. Anul 1918, anul marii uniri a fost pentru elevii și profesorii din Beiuș prilej de afirmare deschisă a năzuințelor naționale. Dascălii acestor vremuri, foști elevi au participat activ la realizarea unirii, pe plan local și național, participând la Marea Adunare de la Alba Iulia.

Beiușul râvnitor la îndeplinirea clauzelor testamentare ale Blajului, în școlile sale, a cultivat în lumea dascălilor dorința, voință și putința urcușului spre corifeism. Panteonul școlii din Blaj, având la temelie pe corifeii Școlii Ardelene: (Inochenție Micu Clain,

Petru Pavel Aron, Micu, Șimcai, P. Maior, Bărnuțiu și Cipariu, „populat” de dascăli de mare valoare culturală, morală și pedagogică: Al. Ciura (profesor și scriitor); Al. Lupeanu Melin (profesor și scriitor); Ioan Micu Moldovan, Pavel Dan (profesor și scriitor); Iacob Mureșanu, Sigismund Toduță (profesori și compozitori) a fost reclădit, într-o replică onorantă, la Beiuș, în secolul XIX și începutul sec. XX. Panteonul Școlii din Beiuș va rămâne împodobit în istoria învățământului românesc, cu efigiile unor dascăli valoroși cu preocupări contextuale, dincolo de preocupările de catedră, de strictă practică didactică. Vulcaniștii, tuturor vremurilor, vor „săruta dreapta” marilor și totalilor dascăli: Vasile Dumbravă (1859-1911) (traducător și autor de manuale); Victor Borlan (1862-1931) (traducător și autor de manuale); Ioan Buteanu (1848-1914); **Ioan Bușiția** (1875-1953) (profesor de desen și muzică, pictor, compozitor, folclorist); **C-tin Pavel** (profesor și autor a unor studii de istorie); **Francisc Hubic**, (profesor și compozitor).

Generații de elevi, conduse de dascălii Blajului și ai Beiușului până în „pragul înțelepciunii lumii”, au pășit spre mirajul zărilor, cu mari speranțe și șanse, de cele mai multe ori împlinite în existența lor social-profesională. Pornind de la culmile reușitelor: academicienii Blajului (22) și cei ai Beiușului (13), nu coborâm, ci mergem cu evocările, către armatele de dascăli, din învățământul universitar și preuniversitar, care au aprins lumina învățaturii peste tot pe harta României.

Ne îndreptăm către oamenii de știință artiști, poeți, prozatori ca să ajungem „necoborători”, la baza piramidei la trucidorii existențiali plecați cândva din școlile Blajului și ale Beiușului.

Absolvenții școlilor din Blaj și Beiuș, așezați la nivele diferite în piramida trebuințelor și reușitelor umane, rămân oarecum egali valoric, iar noi evocatorii suntem necoborători, pentru că există un numitor comun pentru însetații „fântânilor darurilor”. Acesta este educația în spiritul demnității creștine și naționale la un nivel cultural superior.

În atenția abonaților revistei *Vestitorul*

Începând cu luna viitoare, abonații noștri sunt rugați să trimită costul abonamentului pentru revistă la domnul Claudiu Boda, Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8, 410445 - Oradea.

Tel: 0744.958.932

Nicolae COSTRUȚ

Omul între starea de păcat și starea de har

Omul este împărțit în sine.

*De aceea întreaga viață a oamenilor, fie individuală fie colectivă, apare ca o luptă dramatică între bine și rău, între lumină și întuneric.
(Catehismul Bisericii Catolice)*

Fiecare om, spune sfântul Ieronim (1), are dintru început, prin natura sa, un duh bun (înger) și un duh rău (diavol, demon). Îngerul îl sfătuiește și-l îndeamnă la bine, la cele dumnezeiești, la virtute, la tot ce este ceresc și veșnic. Demonul, în schimb, îl îndeamnă și-l împinge la rele, la cele trecătoare și necuviincioase, la cele diavolești. Filozofii antici greci Platon și Socrates și, mai târziu, sfântul Augustin dezvoltă o gândire, o antropologie de esență creștină, în care cele două părți care alcătuiesc ființa umană – trupul și sufletul –, există (cfr. Augustin) așa cum ar exista doi oameni într-o singură făptură: un om interior și un om exterior.

Omul, în adevăratul sens al cuvântului, este omul interior sau sufletul, considerat nemuritor. Acest atribut al existenței sufletului (nemuritor, veșnic) îi conferă omului interior și calitatea de om adevărat, pentru că numai ce există veșnic este adevărat. Omul interior, lăuntric sau adevărat, este comparat cu pomul cel bun, care dă mereu roade bune de mâncat. „El este țărâna în care Dumnezeu a sădit Chipul și asemănarea Lui, în care se află sămânța nesticăcioasă, rădăcina a toată înțelepciunea, a tuturor principiilor, a tuturor virtuților, a toată bunătatea: sămânța firii dumnezeiești” (2). Omul interior poate fi numit și nobil, de neam mare, pentru că în el a fost sădită sămânța dumnezeiască. Despre omul exterior, căruia duhul rău îi vorbește mereu, ispitindu-l prin el, în ascuns, pe omul lăuntric, se spune că reprezintă trupul omului. Între trup și suflet se dă neconținut o luptă, așa după cum se poate deduce din afirmațiile sfântului apostol Pavel, atunci când spune că: „vede în sine ceva care-l face rob și se luptă împotriva legii și a îndemnelor lui Dumnezeu, împotriva Cuvântului pe care Domnul l-a rostit și îl mai rostește în ceea ce e mai înalt, în străfundul sufletului nostru” (cf. Romani 7, 23). Sufletul și pofta trupului se împotrivesc unul altuia. Carnea pofteste la rele și la stricăciune, pe când sufletul îndeamnă la iubire de Dumnezeu, la bucurie, pace și la toate virtuțile. Cunoașterea lui Dumnezeu, spune sfântul Augustin, este posibilă dar numai prin analogie cu omul interior și cu omul exterior, adică cu timpul vremelnic al omului alcătuit din materie și dependent de dinamica vieții animale. Spre Dumnezeu ajungem prin experiența revelației, pornind de la contemplarea asupra sufletului, a omului interior, a naturii umane.

Omul exterior, adică trupul omenesc, servește sufletului în cursul aventurii pământene, dându-i posibilitatea de manifestare în lume, pentru a-i pune în aplicare poruncile, supunându-se ca unui stăpân ce-i este.

Natura duală, trup și suflet, pe de o parte, și prezența celor două duhuri, pe de altă parte, fac ca în ființa-om să se manifeste acțiuni opuse, tendințe contradictorii, o luptă continuă care, în exterior, prin efectele produse, poate fi înțeleasă ca o luptă între bine și rău.

Această luptă interioară a omului are ca punct de pornire gândurile, cele care frământă pe orice om, zi și noapte. Gândurile, după sistemul de clasificare al lui Evagrie Ponticul (3), pot fi generale sau derivate din această primă categorie. „Faptul că toate aceste gânduri generale ne tulbură sau nu sufletul nu ține de noi; faptul că ele pot veni mai devreme sau mai târziu, ori că stărnesc sau nu patimi, ține de noi” (4).

Evagrie introduce în spiritualitatea creștină cele opt gânduri generale ale răutății, cele opt patimi ale sufletului, considerate ca generatoare ale tuturor maladiilor spirituale. Acestea sunt după cum urmează: lăcomia, preacurvia, iubirea de arginți, acedia sau lenea spirituală, slava deșartă, trufia, mânia și tristețea. Gândurile generale conduc la păcate capitale și la vicii. Păcatul duce la obișnuința păcatului, iar obișnuința păcatului duce, la rândul ei, la vicii prin repetarea aceluiași acte. Viciile sunt înclinații perverse care întunecă conștiința și corup aprecierea corectă a binelui și a răului. Prin ele, păcatul tinde să se reproducă și să se întărească. Ținând, însă, seama de faptul că omul a fost înnobilit de Dumnezeu, păcatul nu poate distruge simțul moral până la rădăcină.

„Viciile pot fi catalogate după virtuțile care li se opun, sau pot fi legate de păcatele capitale. Ele sunt: trufia, avariția, invidia, mânia, necurăția, lăcomia și lenea.” (5). Lupta împotriva păcatelor capitale și a viciilor trebuie luată în serios și numai din motive de credință, prin conștientizarea laturii nefaste a acestora, cu urmările tragice care derivă din ele. Sunt mai multe metode de luptă împotriva acestora. Important de știut este că această luptă poate și trebuie să fie dusă de către orice om. Dumnezeu a semănat sămânța Sa dumnezeiască în fiecare dintre noi. Chiar și învățații păgâni recunosc că nici un suflet dăruit cu minte nu este fără Dumnezeu. Dacă sămânța divină semănată în noi are parte de un grădinar bun, înțelept și harnic, atunci rodul va fi părtaș firii dumnezeiești, așa cum sămânța de grâu face grâu, cea de stejar se face stejar etc., atunci și sămânța lui Dumnezeu îi va îndumnezei pe oameni. Această sămânță, spune Origen, fiind semănată, insuflată și născută de El, nu va putea fi smulsă și aruncată

(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 14)

niciodată, cu totul, din sufletul nostru; ea strălucește ca o văpaie, luminează și arde neîncetat. Sămânța dumnezeiască din sufletul nostru, care ne înobilează și ne dă șansa reînținerii la Tatăl nostru Ceresc ori de câte ori rătăcim, ne dă putere să cerem iertare pentru toate greșelile, să ne împăcăm și să ne unim cu El, prin Cristos Domnul și prin Spiritul Sfânt. Prin această reînținerire, iertare, împăcare și unire dobândim starea de har, devenind morți față de păcat și vii pentru Dumnezeu, în Isus Cristos.

Lupta împotriva păcatelor și viciilor se poate duce prin asceză (6), recomandată de Biserică persoanelor consacrate, călugărilor și călugărițelor, dar și credincioșilor laici dispuși să facă acest efort de purificare sufletească și trupească.

O altă modalitate de luptă împotriva păcatului și de înaintare a credinciosului pe calea desăvârșirii sufletești este cea care ne poate duce la descoperirea universului interior, la cunoașterea de sine. Oricâtă energie ar consuma omul în cercetarea lumii exterioare, nu va descoperi acel secret prin care să ajungă la transformarea lui într-o ființă completă, împăcată, desăvârșită.

Singura modalitate valabilă rămâne cercetarea propriului interior, acolo unde se află răspunsurile la întrebările lui, soluțiile la problemele pe care le are. Pentru cei care doresc cu adevărat acest lucru, se pune o condiție de bază: sinceritatea cu tine însuși sau măcar dorința de a fi sincer cu tine. Fără respectarea acestei condiții, cunoașterea de sine este imposibilă, deoarece mecanismele de apărare ale psihicului uman vor păstra în permanență cunoașterea la nivel de suprafață, o cunoaștere superficială, care nu permite pătrunderea în profunzimile universului interior.

Cunoașterea de sine presupune analiza propriei gândiri, a propriilor sentimente, trăiri sau evenimente. Acest proces de cunoaștere constă, înainte de toate, în a nu accepta păreri ale altora despre persoana noastră, ci de a ne încrede în propria inteligență, pentru a cerceta ceea ce ascund gândurile, acțiunile și speranțele din noi. Pentru a fi cât mai obiectiv cu noi înșine, trebuie să procedăm ca și cum acest lucru l-am face unui om străin, având o privire mai pătrunzătoare și neutră. Numai o astfel de cercetare de sine are darul să demoleze, în scurt timp, imaginea pe care o făuriserăm despre noi. A răsturna această imagine virtuală, acest idol este ceva indispensabil, deoarece prezența lui ne împiedică să ajungem la imaginea reală, la cea adevărată.

Înainte de a dovedi că suntem buni și sinceri, trebuie analizate iluziile de bunătate și sinceritate pe care ni le-am construit, ascunzând răutatea și viclenia, pentru a nu pierde întreaga încredere și întreaga noastră valoare în ochii proprii. Fiecare din noi căutăm, încercăm să dovedim în permanență, nouă și altora, că suntem oameni de bine, amabili, uneori chiar prea amabili, arătându-ne în mod oarecum ostentativ semnele exterioare

ale virtuților proprii. Cu alte cuvinte, dorim să părem ceea ce, de fapt, nu suntem. Acest efort devine, de cele mai multe ori, un gest gratuit, care, în fond, nu este altceva decât praf în ochii altora.

„A părea” se deosebește fundamental de „a fi”, care este un act, ceva stict personal, și exprimă trăsăturile esențiale de caracter ale ființei noastre. Dorința de a părea ceea ce de fapt nu suntem nu a servit niciodată împotiva egoismului, lăcomiei, ipocriziei, desfrâului etc.

Tratamentul trebuie să vizeze boala nu simptomele, iar boala este ignoranța noastră, lipsa cunoașterii de sine. Nu trebuie să ne arătăm virtuozii, ci să împiedicăm ceea ce ne oprește să fim. Nu trebuie să ne lăsăm niciodată înșelați și duși de nas, cu vorbe măgulitoare, de către cei din jurul nostru. Singura mare datorie ce ne revine este de a descoperi ceea ce suntem cu adevărat. Cunoașterea de sine ne face, în mod spontan și firesc, smeriți, sinceri, liberi de furie, de agresiune, de posesivitate, pentru că adevărul este în noi; calea vieții este cunoașterea sau descoperirea de sine.

Lumea e plină de păcate și de vicii. Ne temem pentru siguranța zilei de mâine, pentru securitatea personală sau pentru familiile noastre. De multe ori, în minte își fac loc gânduri negre, ni se pare că totul este la pământ, că orbecăim într-un spațiu închis, din care nu știm cum să ieșim. Tot ceea ce se întâmplă în societate pare a avea un singur sens: din rău înspre mai rău. Ne pândește un mare pericol; riscăm să ne îmbolnăvim fizic și psihic din cauza sărăciei și a lipsei de perspectivă și de speranță.

Uităm însă un lucru esențial: suntem creștini care am primit Botezul în Isus Cristos, devenind fii ai lui Dumnezeu. Această adopțiune filială ne-a transformat, dându-ne capacitatea de a lupta împotriva orbirii spirituale și pentru o viață mai bună. Soluția este să-L urmăm întru totul pe Cristos. „Așadar, ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și preaiubiți, îmbrăcați-vă cu o inimă plină de îndurare, cu bunătate, cu blândețe, cu îndelungă răbdare (Col 3, 12).

Calea care duce la schimbarea lăuntrică și la starea de har este calea convertirii, a venirii la picioarele Crucii lui Isus. El este chipul bunătății și al îndurării, de aceea vrea să ne mântuiască. Numai în El putem spera că ne vom găsi libertatea și viața, pacea și bucuria. În unire cu Mântuitorul nostru, ajungem la desăvârșirea dragostei și a sfințeniei, la starea de har.

„Maturizată în har, viața noastră înflorește în viața veșnică, în gloria cerului.” (7).

(1) Important teolog creștin, considerat ca fiind unul dintre cei patru sfinți părinți ai Bisericii de Apus; (2) Meister Eckart, *Despre omul nobil. Cupa din care bea regele*, București, 2007, p. 94; (3) Monah și teolog celebru, secolul al IV-lea; (4) Evagrie Ponticul, *Tratat practic. Gnosticul*, Iași, 1997, p. 49; (5) *Catehismul Bisericii Catolice*, București, 1993, 1866, p. 400; (6) Asceza este o angajare personală pentru o anumită disciplină sufletească și trupească, un fel de gimnastică a sufletului și a trupului, prin abținerea de la plăcerile lumești; (7) *Catehismul Bisericii Catolice*, op. cit., p.374

Dublă lansare de carte la Seminarul Teologic - 28 noiembrie

Luni, 28 noiembrie a.c., de la orele 18.00, Seminarul Teologic Greco-Catolic (Aula Magna „Episcop Ioan Suci”) din Oradea a fost gazda unui dublu eveniment editorial: lansarea cărților: Silviu Sana, „...pentru sufletele credincioșilor săi... Structuri bisericești și școlare în Eparhia Greco-Catolică de Oradea-Mare (1850-1900)”, Oradea, 2011 și Mircea Pașca, „Arhitectura școlilor greco-catolice din Oradea: arhitectul Anton Salerberg”, Oradea, 2011.

Evenimentul, organizat sub patronajul Episcopiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolice, Oradea, al Facultății de Teologie Greco-Catolică și al Bibliotecii Județene „Gheorghe Șincai” Bihor, ia avut ca invitați pe profesorii universitari Blaga Mihoc și Aurel Chiriac, care vor prezenta cele două cărți despre istoria eparhiei orădene. Cu această ocazie iubitorii de istorie au des-

coperi fapte, oameni și întâmplări din trecutul eparhiei noastre.

Biroul de presă

Resfințirea Bisericii din Săuca după renovarea exteriorului

Parohia „Sfinții Arhangheli” din Săuca, din Protopopiatul Tășnad, a finalizat lucrările de renovare a exteriorului bisericii parohiale și ceremonia sfințirii a avut loc în data de 13 noiembrie 2011.

Împreună cu PSS Virgil Bercea, episcop eparhial de Oradea, în numele Consiliului Parohial și al enoriașilor, au fost invitați toți credincioșii să participe la bucuria din „această zi de mare sărbătoare și de hram”.

La sfârșitul slujbei au fost adresate mulțumiri credincioșilor, binefăcătorilor și tuturor celor care au ajutat din truda lor, dar mai ales Bunului Dumnezeu, care a binecuvântat toate eforturile noastre.

„Pe ctitorii și binefăcătorii acestui Sfânt Lăcaș să-i pomenească Domnul Dumnezeu în Împărăția Sa cea cerească, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin!”

Pr. Florin HOLHOȘ

Croitoria

Asociației Caritas Eparhial Oradea
oferă spre vânzare, la comandă, următoarele articole:

Cămăși și articole pentru preoți:

Cămașă mânecă scurtă - **40 lei**; Cămașă mânecă lungă - **45 lei**; Reverendă - **205 lei**; Stihar - **100 lei**;
Veșminte - **550 lei**.

Steaguri:

Steag România, 140 cm x 90 cm, - **28,5 lei**; Steag UE, 140 cm x 90 cm - **40 lei**; Steag Vatican, 140 cm x 90 cm - **50 lei**; Steag cu Stemă mică, 140 cm x 90 cm - **40 lei**; Steag Simplu (fără imprimare) 140 cm x 90 cm - **28,5 lei**; Set 4 steaguri România, UE, Vatican, bernă - **100 lei**.

* Steagurile sunt realizate pe material *satén* cu imprimare pe o singură față.

Persoana de contact: Lascu Monika: Tel. : 0785/284 474; Fax: 40/359/ 418 211;

Episcop Virgil BERCEA

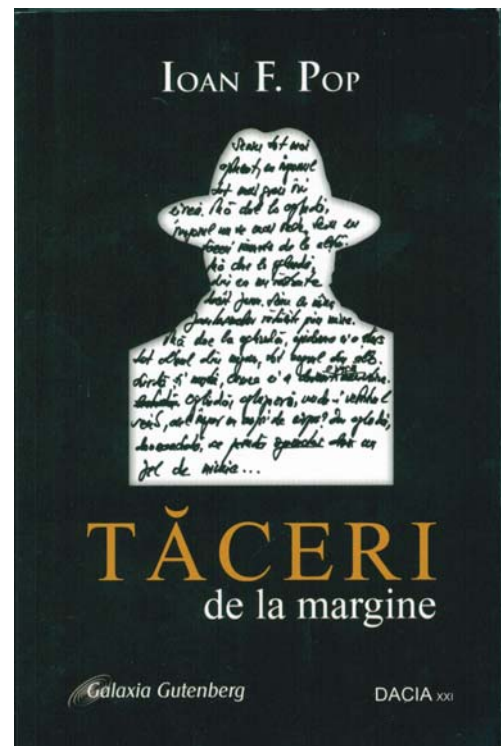
Tăcerile și absențele unei prezențe

Cele două apariții editoriale semnate de scriitorul și eseistul Ioan F. Pop: *Tăceri de la margine*, Ed. Galaxia Gutenberg, Dacia XXI, 2011, și *Poemele absenței*, Ed. Dacia XXI, 2011, care se adaugă celorlalte cărți semnate de autor, ne-a produs o vie și incitantă impresie la lectură. Asta pentru că autorul scrie cu farmec poetic și cu profunzime, abordând teme pe care alții le ocolesc. Conceptele de tăcere și de absență, atât în ordine teologică, cât și filosofică, sunt captivante și dificile în același timp.

Kierkegaard definește tăcerea ca fiind „capcana demonului care cu cât este mai profundă, cu atât mai terifiant devine demonul. Dar tăcerea e și înțelegerea reciprocă dintre divin și individual”. Ioan F. Pop ne spune că: „scrisul însuși este alcătuit din tăceri care vorbesc și din cuvinte care ... știu să și tacă”. Deci capcana demonului este de fapt puterea de a scrie tăcerile în care individul percepe divinul iar divinul este „arhanghelul de aur” care aduce inspirația (ca la Macedonski).

Arta, spunea într-un interviu Gabriela Melinescu, ne ia cu ea într-o călătorie orfică în adâncul psihicului omenesc. Ioan F. Pop, înconjurat de lume și singur în această lume cu tăcerile și rătăcirile ei interioare, cu non-cuvintele și *necuvintele* care-i fisurează timpanul, pătrunde în „adâncul psihicului omenesc” și scrie cu credința că Dumnezeu știe citi... În *Tăceri de la margine* se fac marile, irepetabilele declarații de dragoste: „Târziu de tot Te-am iubit, o, Tu, Frumusețe atât de veche, și totuși atât de nouă, târziu de tot Te-am iubit. ... Te căutam ... Tu erai cu mine, dar eu nu eram cu Tine; ... M-ai chemat și m-ai strigat și ai pus capăt surzeniei mele. ... și acum Te urmez cu înfocare; am gustat din Tine și acum sunt înfometat și însetat după Tine;...” (Sf. Augustin). Tăcere tăcere și margine ... periferie și centru ... Bethlem și Ierusalim ... De altfel, autorul nostru este foarte bine familiarizat cu scrierile Sf. Augustin, pentru că și-a susținut un temeinic doctorat din scrierile teologice și filosofice ale acestuia.

Sunt foarte interesante *tăcerile* lui Ioan F. Pop, deoarece, pe de o parte ne vorbesc, iar, pe de alta, prin aceste *tăceri* el „dă formă lucrurilor care nu au formă”. Tăcerea, însingurarea, insolitarea în care totul rămâne suspendat în aer vine, poate, la autorul nostru și din aura vieții de familie pe care o cultivă cu devotament. Dar ea vine și din solitudinea lecturilor sale fundamentale, lecturi care l-au format în cea mai mare măsură. Acest lucru, adică familia, alături de formarea spirituală, este cu atât mai valoros cu cât suntem „în fața unei lumi amenințate de descompunere, forțată să renege reperatele fundamentale ale existenței sale, iar artistul trebuie să participe la sensul sacrificiului ce a mântuit lumea”. (Horia Bernea).

Poetul și naratorul, spune tot Kierkegaard, “își urmează chemarea inimii, iar când a aflat ceea ce căuta, rătăcește pe la ușa fiecăruia cu cântecul ori cu povestea sa”. Cititorii, prezenți sau absenți, sunt cei la ușa cărora domnul Ioan F. Pop bate cu cartea sa de poezii *Poemele absenței*. După cum ne invită să-i ascultăm *tăcerile* sale de la margine, spuse din chiar epicentrul trăirilor și gândurilor sale. Dincolo de demersul poetic și cel eseistic, de multitudinea temelor abordate, de captivanta ideatică și stilistică, autorul nu face decât să caute *tăcerile și absențele* unei prezențe.

Alin CREȚU

IMPLICAȚIILE CONSUMULUI DE TUTUN

În familiile de fumători, în majoritatea cazurilor și copiii fumează. Unde nu se fumează și părinții sunt fermi, copiii nu au curajul să fumeze. Contează cum sunt construite relațiile mamă, tată și copil.

Nu ar trebui să existe posibilitatea ca elevii să își poată cumpăra țigări din apropierea școlii.

Cel mai mare număr de fumători și de băutori raportat la populație este în S.U.A., deși ei spun altceva. Acolo este un gest care te pune în semiclandestinitate; așa te simți ca om, deoarece raioanele de țigări și băuturi sunt undeva în spate, după niște paravane. În India și Nepal sau în țările arabe este o adevărată aventură să îți cumperi țigări sau băutură, deoarece populația consideră consumul o adevărată ofensă la adresa religiei.

Să dai astăzi, în România peste 10 lei pe un pachet este formidabil, pentru niște venituri modeste. Nu fumează oamenii foarte bogați. Ei trăiesc bine și au pretenția de a trăi o viață lungă pentru a se bucura de bogăția lor, astfel încât se feresc de surse de scurtare a vieții. De regulă oamenii foarte săraci fumează și beau.

Dacă am compara plămâni fumătorilor cu cei ai nefumătorilor să spunem la 45 de ani, nu se constată nici o diferență macroscopică. Te uiți la ei și constăți că sunt la fel de urâți. Este așa zisul plămân cu desen antracotic, pe care îi avem cu toții, chiar dacă luăm în calcul vârsta. Sunt așa datorită pulberilor pe care le respirăm, datorită calității aerului pe care îl inhalăm. În cazul cancerelor la plămâni este vorba de alte situații.

Modul în care tinerii în special băieți pot fi motivați extrinsec să nu mai fumeze este cel referitor la impotență; tulburările de această factură apar la fumători foarte frecvent încă de la vârste tinere. Literatura medicală de specialitate nu face decât să confirme aceste lucruri. Nu contează nici dacă este bun la învățătură sau nu, nici dacă vine frecvent la școală, nici cum se îmbracă, nici ce face etc. Cu toții sunt sensibili la acest aspect, alegând în majoritatea cazurilor să renunțe la fumat.

Comportamentul de fumător și faptul că în general se lasă destul de greu de acesta, se referă la motivația pe care o găsesc foarte dificil – *motivația intrinsecă* (interioară), care să le ofere lor un motiv puternic pentru a renunța la acesta - pentru că aceea este cea mai importantă, față de motivația extrinsecă (din afară propriei persoane). Mulți copii care nu doresc să renunțe la fumat vin împinși de la spate de părinții lor.

Greutatea pentru care fumătorii se lasă cu greu

de fumat este datorată și complexității elementelor implicate. Pe lângă nicotină care este o substanță creatoare de dependență se crează și multe legături în ceea ce privește comportamentul efectiv. Singurul defect al țigării electronice este că nu oferă principala senzație atât de realist, a țigării obișnuite (aprinderea țigării, fumul pe care îl absorb / emană, dusul țigării la gură). Dependenții de tutun, dacă stau la o masă și au la îndemână un pai vor începe să se joace cu el și să îl pună în gură. Cel mai dificil lucru care este de eliminat îl reprezintă dusul țigării la gură. Nu mai fumează, trebuie să substituie cumva acest comportament. De aceea poate veni ca o explicație acumularea unor greutatea după. Deprinderea care sa format ușor de-a lungul mai multor ani nu dispare decât cu eforturi concentrate și susținute. Se menține comportamentul pentru cei care doresc să se lase de fumat, ducând la gura bomboane, chipsuri etc. Dusul țigării la gură este un tic. Există ticuri voluntare și involuntare. Cele voluntare sunt foarte greu de tratat deoarece sunt manifestări motorii (mișcări) cu mâna, cu buza, cu capul, cu corpul pe care le-au învățat. Ele „stau acolo în creier” și atunci trebuie să îl faci tot timpul. Ritualul aprinderii țigării este ca o artă, chiar elegantă la unii oameni. Pe unii bărbați / femei îi face să pară / fie distinși. Acestea sunt lucruri care la unii fumători s-au întipărit în creier în zeci și zeci de ani. Nu vor scăpa de ele sau o vor face greu. Poate, chiar involuntar să îl înlocuiască cu ticul desertului. Aceasta ar fi și o explicație de ce se i-a în greutate după ce fumătorii s-au lăsat de țigări. Sunt multe strategii referitoare la lăsatul de fumat, cum ar fi renunțarea treptată la câte o țigară pe zi (nu este eficientă, ci o cale sigură spre eșec).

Există și mituri în rândul fumătorilor atât tineri cât și mai în vârstă cum ar fi „fumez pentru ca să mă relaxez”. Nicotina stimulează activitatea cerebrală, deci în mod normal cei care fumează nu se pot relaxa. Aceasta totuși intervine datorită anulării stării de sevraj. Fumătorul care simte starea de iritabilitate, caracteristică stării de sevraj în fumat, o anulează când își dă organismului doza necesară de nicotină. Este o situație confuză care îl relaxează și nu prea, ca și în cazul consumului de droguri.

Se poate folosi ca și tehnică de renunțare la fumat cea a contractului. Este un element foarte important, dacă persoana are motivația potrivită pentru a se lăsa care să îi convină și ei și să se simtă împăcată cu sine și ceilalți. Comportamentul este întărit de anturajul și de mediul în care trăiește respectivul.

Concert cu ocazia Zilei Naționale a României

Pentru Parohia Română Greco-Catolică „San Rocco”, Sărbătoarea Zilei Naționale a României, 1 Decembrie, și sărbătoarea Sf. Nicolae, sunt așteptate cu interes și nerăbdare, deoarece, anual împreună cu alte realități românești din zonă, precum Asociații, organizăm spectacole la care invităm artiști cunoscuți și îndrăgiți din România. Ei amintesc românilor prezenți la manifestări tradițiile străbune, precum colindul și cântecele populare, interpretate vocal și prin instrumente.

Mulți dintre noi am crescut și ne-am încălzit sufletele cu dansii de mici copii.

Anul acesta, pe lângă cunoscutul interpret domnul Dinu Iancu Sălăjanu și orchestra acestuia - de șase ani este invitat special -, vor fi prezenți: inegalabilul instrumentist Dumitru Fărcaș, care din clarinetul dânsului face artă și pătrunde în adâncul inimii ascultătorului; „doamna Moldovei” Sofia Vicoveanca, care, desigur, va ridica în picioare numerosul public prezent, în special cel din Moldova.

În calitate de prezentator al evenimentului l-am invitat pe domnul Cristian Tabără, cunoscut realizator de programe culturale și religioase de la Televiziunea Română, care va fi prezent cu o echipă de cameramani pentru a realiza filmările. Prin intermediul acestora intenționăm să facem cunoscut aceste sărbători tuturor românilor din țară și din alte părți ale lumii, unde sunt emigrați pentru motive de muncă.

Pr. Vasile BARBULOVICI

Portogruaro teatro **L. Russolo**
8 dicembre 2011 Piazza Marconi
 ore 16.00

CONCERTO di **SAN NICOLA**

Dinu Iancu Sălăjanu e la sua Orchestra Sofia Vicoveanca Dumitru Fărcaș Presenta Cristian Tabără

e il Gruppo Colindatori di San Donà di Piave

organizzazione **Associazione Decabal- Traian**

in collaborazione con:
 Associazione Cinque Continenti
 Associazione Migranti Venezia Orientale onlus
 Protospettacolo Greco-Catolico Triveneto-Parohia Sf. Ioan cel mîslăv S. Donà di Piave

polo estuario
 TEDIA - Via Cava
 POSTI LIMITATI solo e prenotazioni:
 029 3513 424 per Cardè-Portogruaro
 Fondazione Italiana Teatrale Venezia
 040 1203 656 per San Donà-Mestre-
 Mestre-San Ilseo Jesolo
 049 9060465 per Venezia-Mestre-
 Quarto-Mogliana e dintorni

Sărbătoarea Reîntregirii Neamului Românesc la Ostiglia

Centrul Cultural Român din Ostiglia (Italia) vă invită la sărbătoarea dedicată Reîntregirii Neamului Românesc celebrată în data de 4.12.2011.

Program: **ora 11:30** Sfânta Liturghie în limba română celebrată în Biserica Parohială din Ostiglia (Via Vittorio Veneto, 35). • **ora 14:00** Prânzul oferit de toți participanții comunității românești în sala Expo din via Collodi (fiecare aduce după posibilități: mâncare, băutură, dulciuri – vesela de unică folosință este pusă la dispoziție de organizatori). • Atmosfera va fi întreținută de GRUPUL FOLCLORIC “PLAIURILE DORNELOR” al Clubului Copiilor și Elevilor din VATRA DORNEI care va prezenta spectacolul “BUCUVINĂ MÂNDRĂ FLOARE”

Pr. Meseșan ANDREI

COMUNITATEA DIN TAIZE ORGANIZEAZĂ
PELERINAJUL DE ÎNCREDERE PE PĂMÂNT

ÎN PERIOADA 28.12.2011 – 2.01.2012

LA BERLIN.

PRETUL ESTE DE **150 EURO** CARE CUPRINDE

TRANSPORTUL PE RUTA

ORADEA/BERLIN/ORADEA

CAZAREA ȘI MASĂ LA BERLIN.

VĂ AȘTEPTĂM CU DRAG!

27.12.2011 - 02.01.2012

Berlin Taize

Preț: 150 euro/pers.
 (transport, cazare, masă)

CONTACT:
 Codruța Negrea: 0770-105.297
 0729-320.819
 Alina Hosu: 0752-215.495

Informații și înscrieri la:
0729.320.819, 0770105647 - Codruța Negrea
0752.215.495 - Alina Hosu

Un milion de stele pentru familiile sărace

Zeci de orădeni s-au adunat în fața Teatrului în semn de solidaritate cu cei săraci, bolnavi și marginalizați.

Un milion de stele pentru cei nevoiași s-au aprins sâmbătă, 12 noiembrie, a.c., în toată țara. Evenimentul numit simbolic „Un milion de stele” a avut loc concomitent în 37 de orașe din țară și în câteva zeci de orașe din Europa și constră în participarea cetățenilor prin aprinderea de lumânări într-un spațiu public.

La Oradea, Asociațiile Caritas Eparhial și Caritas Catolica au invitat oamenii să aprindă o candelă ca simbol al solidarității cu persoanele nevoiașe. În acest an, acțiunea a avut loc în fața Teatrului de Stat „Regina Maria”, unde credincioșii au aprins lumânări și s-au rugat pentru cei săraci, alături de Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, și de angajații celor două organizații Caritas din Oradea.

„Această acțiune a fost un îndemn la solidaritate și la construirea unei lumi drepte, un apel la luptă împotriva sărăciei și a excluziunii sociale. Beneficiarii aces-

tei acțiuni sunt persoanele sărmame, bolnavii sau marginalizați. Fiecare lumânare aprinsă reprezintă simbolic o persoană care se confruntă cu neajunsurile, boala sau excluziunea socială”, a declarat preotul Olimpiu Todorean, președintele Caritas Eparhial Oradea.

Cu această ocazia s-au putut face și donații în lei, bani care vor merge în fondul de ajutorare a familiilor sărace din baza de date a organizației Caritas.

Apelului la solidaritate făcut de organizațiile Caritas a răspuns și Adelina Coste, subprefectul Bihorului. Aceasta a aprins o lumânare și a oferit o donație Asociației Caritas Eparhial Oradea.

Cei care au dorit să susțină campania „Un Miliion de Stele pentru Familiile Sărace”, lansată de Confederația Caritas România, au putut pot face o donație de 2 euro prin SMS la numărul 859, valabil în rețelele Vodafone, Orange și Cosmote până în 14 noiembrie, inclusiv.

Crina DOBOCAN www.bihon.ro

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista *Vestitorul* este necesar ca acesta să fi e achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni. Abonamentul trebuie să fi e plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2012**. Costul unui exemplar va fi de **1,5 LEI**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modifi cări de preț.

Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.